

Arkusz zabaw

Zabawy tematyczne na cztery pory roku

Zbiór krótkich zabaw powiązanych z porami roku – do wykorzystania podczas zajęć o przyrodzie, spaceru albo jako urozmaicenie dnia zgodne z aktualną porą roku. Zabawy można prowadzić w sali lub na dworze, w zależności od pogody.

Wiosna

Zabawa	Czas / liczba dzieci	Przebieg i cel
Poszukiwacze wiosny	15 min, cała grupa	Podczas spaceru dzieci szukają oznak nadchodzącej wiosny – pąków na drzewach, pierwszych kwiatów, owadów – i pokazują swoje znaleziska grupie. <i>Rozwija: obserwację przyrody, spostrzegawczość, słownictwo</i>
Kwitnący ogród	5–10 min, cała grupa	Dzieci kucają nisko przy ziemi, udając nasionko. Na hasło nauczyciela powoli „rozkwitają” – wstają i rozkładają ręce jak płatki kwiatu. <i>Rozwija: wyobraźnię ruchową, kontrolę tempa ruchu, koncentrację</i>
Wyścig kropli deszczu	10 min, małe grupy	Na trasie rozkłada się narysowane kredą lub wycięte z papieru „krople”. Dzieci pokonują trasę, skacząc z kropli na kroplę. <i>Rozwija: równowagę, koordynację ruchową, liczenie skoków</i>

Lato

Zabawa	Czas / liczba dzieci	Przebieg i cel
Polowanie na cień	10 min, w słoneczny dzień	Dzieci obserwują własny cień i cienie kolegów, próbują na niego nadeprnąć lub sprawdzają, jak zmienia się jego długość w ciągu dnia. <i>Rozwija: obserwację zjawisk przyrodniczych, spostrzegawczość, refleks</i>
Wodna sztafeta	10–15 min, małe grupy	Dzieci w rzędach przenoszą wodę gąbką lub kubeczkami z jednego pojemnika do drugiego, starając się przelać jej jak najwięcej. <i>Rozwija: koordynację ruchową, cierpliwość, pracę zespołową</i>
Motyle na łące	10 min, cała grupa	Dzieci biegają swobodnie z kolorową wstążką lub chustką, naśladując lot motyla. Na hasło „kwiat” przysiadają nisko przy ziemi. <i>Rozwija: wyobraźnię ruchową, koncentrację uwagi, reakcję na sygnał</i>

Jesień

Zabawa	Czas / liczba dzieci	Przebieg i cel
Taniec liści	5–10 min, cała grupa	Każde dziecko trzyma liść i porusza się nim swobodnie w rytm muzyki, naśladując wiatr. Na hasło „cisza” liście powoli opadają – dzieci kucają. <i>Rozwija: wyobraźnię ruchową, wyczuwanie rytmu, wyciszenie</i>
Segregujemy jesień	15 min, cała grupa	Dzieci zbierają kasztany, żołędzie i liście, a następnie segregują je według rodzaju, koloru lub wielkości. <i>Rozwija: klasyfikowanie, motorykę małą, wiedzę o przyrodzie</i>
Jeż szuka jabłek	10 min, cała grupa	Dzieci poruszają się na czworaka jak jeże i zbierają rozrzucone po ogrodzie drobne przedmioty (np. kasztany) do wspólnego koszyka. <i>Rozwija: sprawność fizyczną, wytrwałość, współpracę</i>

Zima

Zabawa	Czas / liczba dzieci	Przebieg i cel
Taniec płatków śniegu	5–10 min, cała grupa	Przy spokojnej muzyce dzieci delikatnie kręcą się i unoszą ręce jak płatki śniegu. Na hasło „wiatr uciął” zastygają w bezruchu. <i>Rozwija: wyobraźnię ruchową, kontrolę ciała, koncentrację uwagi</i>
Ciepło – zimno	5 min, cała grupa	Na hasło „zimno” dzieci przytulają się do siebie i otulają ramionami, na

Zabawa	Czas / liczba dzieci	Przebieg i cel
		hasło „ciepło” biegają swobodnie po sali. <i>Rozwija: reakcję na sygnał, świadomość ciała, integrację grupy</i>
Budujemy bałwana	10–15 min, małe grupy	Jeśli jest śnieg – dzieci wspólnie lepią bałwana. Bez śniegu – zabawa naśladowcza: grupa układa się w kształt trzech kul, jak bałwan, i wspólnie „zamarza” na zdjęcie. <i>Rozwija: współpracę, planowanie wspólnego działania, kreatywność</i>

Wskazówki dotyczące doboru zabaw

- dla grupy 3–4 lata: krótsze wersje zabaw, proste jednoetapowe polecenia, prowadzenie w bliskiej odległości od nauczyciela,
- dla grupy 4–5 lat: można łączyć zabawę z prostym pytaniem o przyczynę zjawiska (np. „dlaczego liście spadają jesienią?”),
- dla grupy 5–6 lat: zabawy można rozszerzyć o krótką rozmowę podsumowującą obserwacje przyrodnicze po zakończeniu zabawy.